

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Constantin Gurschi,
Judecători – Ion Arhiliuc, Andrei Harghel, Elena Covalenco, Iurie Diaconu,
cu participarea procurorului Dumitru Graur, avocatului Tudor Suveică și inculpatului Balan Tudor, a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron și de avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului Balan Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, în cauza penală în privința lui

Balan Tudor Vasile, născut la 05 iunie 1983, originar și domiciliat în sat. Bahmut, r-nul Călărași, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 10.04. - pînă la 05.11.2012;*
- 2. Curtea de Apel Chișinău din 10.12.2012 pînă la 19.06.2013;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 08.10.2013 pînă la 04.02.2014.*

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul și-a susținut recursul în sensul declarat, solicitînd respingerea recursului declarat de avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului Balan Tudor.

Avocatul Tudor Suveică în interesele inculpatului și inculpatul Balan Tudor au susținut recursul avocatului T. Suveică în numele inculpatului Balan T. solicitînd admiterea lui cu respingerea recursului declarat de procuror, ca fiind neîntemeiat.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Călărași din 05 noiembrie 2012, Balan Tudor a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat în fapt că, Balan Tudor în noaptea de 23.01.2012 spre 24.01.2012, în jurul orelor 23.00 - 01.00, aflîndu-se în gospodăria moșului său Caraman Mihail, a.n.1950, situată în s. Bahmut, r-nul Călărași, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, în cadrul unei cerți spontan apărute între ei, enervîndu-se pe moșul său care l-a lovit cu pumnul în frunte, *i-a aplicat lui Caraman M. lovituri cu muchia și ascuțișul unui obiect neidentificat*, posibil topor, în regiunea feței, capului, gîtului, umărului drept, antebrațului stîng, degetului 2 al mîinii stîngi cu secționarea acestuia, spinării, membrelor superioare, cauzîndu-i leziuni corporale grave, în urma cărora Caraman Mihail a decedat pe loc.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Balan Tudor să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, la 18 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În susținerea cerințelor sale, procurorul a menționat că la emiterea sentinței de condamnare a inculpatului, instanța de judecată nu a ținut cont de semnele obiective ce țin de realizarea unui omor cu o deosebită cruzime. Intenția directă a făptuitorului se deduce din

faptul, că Balan T. nu a reacționat la țipetele de durere a victimei, acesta însă continua să-i aplice lovituri cu aceeași intenție și cu mai mare putere. Aceste împrejurări instanța de judecată nu le-a luat în considerație, mai mult ca atât ele constituie dovada că T. Balan a prevăzut și a urmărit rezultatul faptei sale, că lovea cu toporul cu intenție în cap, cu scopul să-i curme viața lui Caraman M. mai mult, este evident și motivul comiterii omorului. De asemenea, instanța nu a luat în considerație, că inculpatul Balan T. în timpul comiterii omorului cu o deosebită cruzime a profitat de starea de neputință cauzată de vârsta înaintată a victimei ce era cunoscută de inculpat, astfel inculpatul a profitat și s-a folosit de starea în care era Caraman M., deoarece victima nu mai avea nici o capacitate de apărare reală.

În viziunea acuzatorului de stat circumstanțe atenuante lipsesc și instanța de judecată incorect a menționat, că victima a provocat infracțiunea.

Astfel instanța de judecată, fără careva motiv a exclus deosebita cruzime, a exclus probele principale ce au fost dobândite legal de către organul de urmărire penală și la condamnat pe Balan T. În baza art. 145 alin. (1) Cod penal, micșorându-i ilegal pedeapsa, aplicându-i o pedeapsă minimă, motivând eronat, că la urmărirea penală sau comis încălcări ale dreptului inculpatului privitor la probarea infracțiunii.

3.1. Avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului, la fel a contestat cu apel sentința instanței de fond solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului, avocatul a invocat următoarele motive:

- Acțiunile de cercetare la fața locului, întreprinse de către colaboratorii de poliție, contrar prevederilor Codului de procedură penală, nu au fost fixate de către Balan S. într-un proces-verbal, ceea ce este inadmisibil;

- Deplasarea pînă la casa lui Balan T., examinarea vizuală a drumului parcurs, la fel ca și a ogrăzii casei, nu au fost fixate într-un proces-verbal de către polițistul Balan S.;

- Polițistul Rău O., de asemenea nu a fixat într-un proces verbal urmele de sînge și de picior încălțat în ciorap, care duceau pînă la casa inculpatului, nu s-a fixat și nici nu au fost măsurate urmele de picior în ciorap;

- Procesele-verbale de cercetare la fața locului în gospodăriile decedatului Caraman M. și ale inculpatului Balan T., la fel și procesul-verbal de percheziție la domiciliul acestuia, au fost întocmite mai tîrziu;

- Instanța a dat o apreciere critică acțiunilor organului de urmărire penală la prezentarea toporului depistat în sobă pentru recunoaștere și nu a admis ca probă toporul cu dimensiunile lamei de 12.5 cm., lungimea cozii de 34 cm., nu sudat și cu coada parțial distrusă de foc. Astfel, în cazul în care instanța de judecată a ajuns la concluzia că toporul depistat în sobă nu este acel care se afla în gospodăria părții vătămate și cu care a fost săvîrșit omorul, rezultă concluzia logică, că toporul ridicat în cadrul percheziției a fost adus intenționat de către o altă persoană, plasat în sobă și aprins pentru ai fi distrusă coada și a face imposibilă recunoașterea lui. ***Aceste acțiuni demonstrează faptul că în privința inculpatului Balan T. a avut loc o înscenare prin falsificarea probelor;***

- Cercetarea la fața locului efectuată ulterior, după acțiunile colaboratorilor de poliție, a fost făcută superficial, fără a fixa toate urmele depistate, fără a le fotografia, măsura, a face mulaje și tipare;

- Conform prevederilor art. 120 CPP, examinarea exterioară a cadavrului la locul unde a fost descoperit se face de către organul de urmărire penală, cu participarea medicului legist, iar în lipsa acestuia - cu participarea unui alt medic. Contrar acestor prevederi, aceștia nici nu au fost invitați la fața locului;

- Instanța de fond neargumentat a menționat faptul, că nu este de acord cu concluzia expertizei, că dacă obiectul vulnerat - toporul, era în mâinile atacatorului, suprafețele palmare ale mâinilor nu pot fi murdare de sînge, că împroșcăturile de sînge pe hainele inculpatului și

pe alte părți ale corpului au fost stabilite, pur și simplu ele au fost șterse și nu au rămas în forma de stropi și împrășcături, dar numai de ștersături, aceasta n-a fost demonstrată printr-o concluzie de expertiză;

- Luînd în considerație faptul, că la fața locului depistării cadavrului lui Caraman M., au fost stabilite urme de încălțăminte sportivă cu desenul tălpii care se aseamănă cu cel al încălțăminteii inculpatului Balan Tudor, dar de o altă mărime, la fel, ținîndu-se cont de faptul că în ograda casei în care a fost găsit dormind inculpatul, pînă la sosirea grupului operativ, au fost văzute persoane străine, la fel luînd în considerație concluzia comisiei de experți medico-legali, analizînd toate aceste probe în ansamblu, care coroborează între ele, **concluzionăm că infracțiunea n-a fost săvîrșită de inculpatul Balan T. și că în privința lui a avut loc o înscenare, iar fapta imputată prevăzută de art.145 alin.(1) Cod penal, a fost comisă de o altă persoană.**

- Analizînd declarațiile martorilor acuzării, se adeverește că nici o persoană din cele audiate n-a declarat că, a fost martor ocular la comiterea omorului. Reieșind din declarațiile martorilor Caraman Rodica și Elena, se confirmă faptul că inculpatul Balan T. a fost prezent în seara de 23.01.2012, în casă la partea vătămată, fapt care nu este negat nici de el, dar din aceste declarații nu reiese că în același timp nu au mai venit și alte persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului Balan Tudor, cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel, a statuat că instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului Balan Tudor în baza art. 145 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legii, fiindu-i corect stabilită pedeapsa de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului Balan Tudor în comiterea infracțiunii incriminate, a fost determinată din următoarea sistemă de probe:

- Declarațiile succesoriului legal al părții vătămate;
- Declarațiile martorilor (**audiați pe viu**) Balan Tudor, Nicolaiev Nicolai, Balan Serghei, Caraman Tudor, Caraman Ilie;
- Declarațiile martorilor (**date citire**) Balan Mihail, Caraman Ilie, Caraman Elena, Balan Tudor
- Declarațiile martorilor (**n-au fost date citirii**) Caraman Rodica, Cernițan Sergiu, Rău Oleg, Vîhodțev Raisa, Vîhodțev Valeriu, Vîhodțev Serghei, Budoianu Ion, Balan Eugenia, Caraman Svetlana, Caraman Andrei, Caraman Petru, Caraman Sergiu, Chiorescu Maria, expertului medico-legist Vodă N.;
- Procesele-verbale de cercetare la fața locului din 24.01.2012 orele 07:20, 10:10 (f.d. 12-15, 47-49 vol. I);
- Procesul-verbal de percheziție din 24.01.2012, ora 09:10 (f.d. 61-63, vol. I);
- Încheierile judecătorului de instrucție (f.d. 59-60, 69-70, vol. I);
- Planșele foto (f.d. 50-56, vol. I);
- Procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 02.02.2012 (f.d. 175-176, vol. I);
- Raporturile de expertiză medico-legală nr. 13 din 07.13.2012 și nr. 54 din 24.01.2012 (f.d. 124-127, 137 vol. I);
- Procesul-verbal nr. 0000047 din 24.01.2012, ora 14:40 (f.d. 131-133);
- Raporturile de expertiză biologică nr. 143, 144, 145 și 146 din 17.02.2012 (f.d. 142-144, 148-150, 156-158, 163-166, vol. I);

- Raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 135 a-2012 din 06.03.2012, (f.d. 199-201, vol. I);
- Raporturile de expertiză medico-legală nr. 25 din 17.02.2012 (f.d. 269-271, vol. I) și nr. 252 din 27.09.2012 (33-44, vol. II);

Cu referire la motivul procurorului privind recalificarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 145 alin. (1) Cod penal în cele ale art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

Făcînd trimitere la prevederile pct. 5.9. al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 24.12.2012 "Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvîrșite prin omor", instanța de apel a subliniat că, în speță deosebita cruzime nu este prezentă, deoarece metodele care demonstrează manifestarea cruzimii deosebite la săvîrșirea omorului nu și-au găsit reflectarea în cazul dat.

În esență, cruzimea deosebită demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe, de ordin fizic sau psihic care sunt intense, inutile și prelungite în timp. Cruzimea este inerentă oricărui omor, deoarece în momentul lipsirii de viață victima simte dureri fizice și morale. Totuși, omorul săvîrșit cu deosebită cruzime presupune o intensitate mult mai mare a acestor dureri, întrucît făptuitorul nu se mulțumește să curme viața victimei.

În speță, procurorul nu a prezentat probe care ar fi dovedit intenția lui Balan Tudor de a comite omorul moșului său Caraman Mihail cu deosebită cruzime.

Cauzarea unor plăgi multiple poate fi explicată prin starea de agitație a făptuitorului, în incapacitatea lui de a evalua adecvat situația, opunerea activă de rezistență de către victimă. La fel, suferințele victimei nu vor fi de maximă intensitate atunci cînd cauzarea unor plăgi multiple se realizează în toiul altercației și într-un interval de timp relativ scurt.

Toate acestea și-au găsit confirmare în cazul omorului lui Caraman Mihail de către Balan Tudor. Balan Tudor, după primirea loviturii în frunte de la moșul său, a devenit agitat, iar capacitatea sa de a evalua adecvat situația era afectată. Balan Tudor pe parcursul zilei de 23.01.2012 spre 24.01.2012 a întrebuițat o cantitate considerabilă de alcool, capacitatea sa mintală de beție voluntară fiind influențată și de traumele cranio - cerebrale suportate anterior.

Deci, conform rechizitoriului Procuraturii Călărași, victima Caraman M., în urma loviturilor primite din partea lui Balan T., a decedat pe loc.

Astfel, în situația cînd victima a decedat pe loc, acuzarea de stat greșit a reținut agravanta - omor săvîrșit cu deosebită cruzime. Decesul pe loc nu presupune o intensitate mult mai mare a durerilor. Acuzarea de stat nu a demonstrat prin probe că făptuitorul nu s-a mulțumit să curme viața victimei și i-a prelungit agonia torturînd-o, maltratînd-o, molestînd-o.

Din concluziile acuzării de stat, precum că victima a decedat pe loc, nu se exclude faptul ca victima să-și fi pierdut cunoștința chiar după prima lovitură aplicată de către făptuitor, în regiunea capului, cu un obiect ascuțit despicător, care putea fi ascuțișul unui topor, ori cu un obiect dur contodont, care putea fi și muchia toporului.

Nu este exclus de asemenea faptul că toate celelalte lovituri care au urmat nu au produs victimei suferințe deosebite, deoarece victima era fără cunoștință.

Conform Raportului de expertiză medico-legală nr.13 din 15.07.2011, la examenul chimic în sângele cadavrului Caraman M. s-a depistat 3,46 % alcool etilic, ce în viață corespunde stării de ebrietate alcoolică avansată. Nu este exclus că intensitatea suferințelor să fi fost estompată și datorită stării de ebrietate a victimei sau toleranței sporite a acesteia față de durere.

Cu referire la argumentele avocatului T. Suveică privind achitarea inculpatului T. Balan.

Din analiza materialelor cauzei s-a statuat că motivele invocate de avocat au fost obiect de studiu la cercetarea judecătorească în instanța de fond, care s-a petrecut sub toate aspectele, complet și obiectiv prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii.

Analizând situația de fapt și de drept stabilită în cauză în raport cu motivele invocate în apelul avocatului, instanța de apel a reținut că, acțiunile organelor de urmărire penală de cercetare la fața locului la 24.01.2012, ora 07.20, în gospodăria decedatului Caraman M., și cadavrului acestuia cu semne de moarte violentă; de cercetare la fața locului pe data de 24.01.2012, ora 10.10, în gospodăria lui Balan T., de unde de pe poarta de la intrare în gospodărie, de la ușa de intrare în casă, din interiorul casei de locuit și de pe mâinile lui Balan Tudor au fost depistate și ridicate cu ajutorul tifoanelor substanță de culoare brună - cafeenie, asemănătoare cu sângele; de percheziție din 24.01.2012, ora 09.10, în casa lui Balan T., conform căruia în soba acestuia a fost depistat și ridicat un topor, coada căruia era arsă și se presupune că a fost comis omorul lui Caraman M., - **au fost declarate ca legale de către judecătorul de instrucție** (f.d.59-60 vol. I, f.d.69-70 vol. I).

La fața locului au fost descoperite urme de încălțăminte sportivă cu desenul de pe talpă sub formă de brad, conform declarațiilor martorilor, dar care este mărimea acestor urme, lungimea, lățimea, ce semne specifice au fost lăsate nu se cunoaște. Pe lângă inculpat încălțăminte cu desenul tălpii de încălțăminte văzut la fața locului mai purtau în acea zi Caraman S. și Caraman A.. Dar, dacă inculpatul poartă mărimea încălțăminte 44-45, atunci frații Caraman S. poartă mărimea încălțăminte 41-42.

Mărimea urmelor încălțăminte 41-42 la locul infracțiunii a fost văzută de martorul Vîhodțev S., instanța de apel nu a exclus faptul că încălțăminte asemănătoare mai purtau și alte persoane.

De asemenea, organele de urmărire penală nu au măsurat și nu au fixat urmele de picior încălțat în ciorap. Organele de urmărire penală, aducînd învinuiri că urma de picior încălțat în ciorap a fost lăsată de inculpat, nu au dat răspuns la întrebarea cum a apărut încălțăminte la Balan Tudor acasă, de ce ciorapii acestuia nu erau murdari de sânge și de alte substanțe existente la locul depistării cadavrului. La acest capitol instanța de apel nu a exclus faptul că inculpatul, după comiterea crimei s-a descălțat pentru a nu lăsa urme de sânge pe zăpadă.

La fel, instanța de apel a mai menționat că, de către instanța de fond neîntemeiat au fost excluse ca probe:

- procesul-verbal de percheziție din 24.01.2012, ora 09.10 în casa lui Balan T., conform căruia în soba acestuia a fost depistat și ridicat un topor, coada căruia era arsă și se presupune că a fost comis omorul lui Caraman M.;

- procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 02.02.2012 conform căruia Caraman I. a recunoscut toporul de pe fotografia nr.2, care a fost ridicat la 24.01.2012 din soba casei lui Balan T.;

- raportul de expertiză medico-legală nr.25 din 17.02.2012 conform căruia pentru expertiză a fost prezentat un topor, coada căruia era arsă și se presupune că a fost comis omorul lui Caraman M., deoarece toporul prezentat pentru expertiză nu este obiectul crimei.

În acest aspect, instanța de apel a reținut, că probele excluse de către instanța de fond au puterea probatorie.

Faptul că inculpatul nu ține minte nimic din cele întâmplate și posibil că crima a fost comisă de o altă persoană, se combate prin raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 135 a - 2012 din 06.03.2012, din care rezultă că Balan Tudor fiind recunoscut responsabil de fapta comisă, în unele cazuri cînd folosea băuturi alcoolice nu ținea minte toate evenimentele care s-au petrecut cînd el era în stare de ebrietate.

Faptul că Balan T. a fost lovit în frunte de către moșul său Caraman M. se dovedește prin Raportul de expertiză medico-legală nr.54 din 24.01.2012, conform datelor căruia s-au stabilit prezența la Balan T. a leziunilor în formă de excoriații pe frunte.

În final, instanța de apel a menționat, că analiza și verificarea probelor prezentate de către organul de urmărire penală, cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și celei de apel prin prisma art. 101 CPP, coroborează între ele, duc la o concluzie unică și exclud o altă

versiune posibilă care ar putea fi tratată în favoarea inculpatului.

4.2. Referitor la individualizarea pedepsei, instanța de apel, a conchis că prima instanță i-a numit inculpatului o pedeapsă legală și proporțională crimei comise, la stabilirea căreia s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, ținându-se cont de caracterul infracțiunii comise, de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului că se caracterizează pozitiv la locul de trai (f.d.220, vol. I).

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, deoarece la emiterea deciziei sale, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 414 alin. (3) CPP; art. 61 alin. (2), 75 alin. (1), 78 alin. (5), 79 Cod penal

În acest sens, procurorul a invocat că, la emiterea sentinței de condamnare a inculpatului, instanța de judecată nu a ținut cont de semnele obiective ce țin de realizarea faptei comise de T. Balan - omorul cu o deosebită cruzime, deoarece persistă intenția directă a făptuitorului, iar acțiunile violente a acestuia au condus la decesul victimei. Intenția directă a făptuitorului se deduce din faptul, că Balan T. nu a reacționat la țipetele de durere a victimei, acesta însă continua să-i aplice lovituri cu aceeași intenție și cu mai mare putere. Aceste împrejurări instanța de judecată nu le-a luat în considerație, mai mult ca atât ele constituie dovada că I. Balan a prevăzut și a urmărit rezultatul faptei sale, că lovea cu toporul cu intenție în cap, cu scopul să-i curme viața lui Caraman M., mai mult, este evident și motivul comiterii omorului.

De asemenea, instanța nu a luat în considerație, că inculpatul Balan T. în timpul comiterii omorului cu o deosebită cruzime a profitat de starea de neputință cauzată de vârsta înaintată a victimei, ce era cunoscută de inculpat.

Instanța de judecată nu a dat o apreciere juridică și nu a motivat cu nimic descrierea circumstanței agravante invocate de acuzatorul de stat. În cazul dat este și faptul, că scopul inculpatului Balan T. de a săvârși omorul, era cu deosebită cruzime. În cazul dat, circumstanțe atenuante lipsesc și instanța de judecată incorect a menționat, că victima a provocat infracțiunea.

Cu referire la calificativul – cu deosebită cruzime.

Procurorul, făcând trimitere la pct. 5.9 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 24.12.2012 "*Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor*", a menționat că instanța de fond, fără careva motiv a exclus deosebită cruzime, a exclus probele principale ce au fost dobândite legal de către organul de urmărire penală și la condamnat pe Balan T. în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, micșorându-i ilegal pedeapsa, aplicându-i o pedeapsă minimă, motivând eronat, că la urmărirea penală sau comis încălcări ale dreptului inculpatului privitor la probarea infracțiunii.

Luând la bază metodele ce demonstrează manifestarea cruzimii deosebite la săvârșirea omorului descris și anume "*cauzarea unor plăgi multiple*", procurorul a subliniat că, conform raportului de expertiză medico-legală nr.13 din 25.01.2012 (f.d.124, vol. I) pe corpul decedatului au fost depistate șapte plăgi despicate, care au fost produse cu ascuțișul toporului, cât și plăgi contuze produse cu muchia toporului.

5.1. Avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului Balan Tudor, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui T. Balan, deoarece fapta incriminată nu a fost comisă de inculpat.

În susținerea cerințelor sale, avocatul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra următoarelor motive.

- Nu au fost luate în considerație declarațiile inculpatului Balan T. făcute în cadrul examinării apelului, precum că dînsul a fost influențat de către șeful poliției criminale O. Rău, să spună că a fost o bătaie între el și victimă, or aceste

circumstanțe de fapt incriminate inculpatului au fost combătute prin declarațiile succesorului părții vătămate și a martorilor;

- În cadrul urmăririi penale n-au fost întreprinse măsuri pentru a stabili persoanele pe care le petrecea victima Caraman M. în timpul sosirii inculpatului, n-a fost verificată versiunea săvârșirii infracțiunii de către careva din oaspeții care au mai fost în ajun în ospete și cu care partea vătămată a consumat băuturi alcoolice;
- La fel nu a primit nici o apreciere faptul, de ce nu era murdară de sânge lămpa pe care dormea Balan T., dacă mâinile lui erau murdare de sânge încheșat, astfel nu este clar din care considerente instanțele de judecată au ajuns la concluzia că, anume inculpatul Balan T. și nu alte persoane cu care victima a consumat băuturi spirtoase în ajun au săvârșit omorul. Bănuieli rezonabile existau și în privința fraților Caraman A. și Caraman S., care erau încălțați în același model de „adidași” ca și cei ridicați de la inculpat, iar Caraman Serghei mai avea pe corp urme evidente de luptă, vătămări corporale, hainele lui erau murdare de sânge;
- Martorul Caraman Ilie a menționat în cadrul ședinței instanței de fond că, lama toporului care se afla în gospodăria părții vătămate Caraman M. **a fost sudată**. La examinarea corpului delict (toporului) în instanța de fond s-a constatat că acel topor nu avea urme de sudare. Instanța de fond din considerentele menționate a recunoscut inadmisibilă această probă, însă instanța de apel, fără a examina corpul delict (toporul), a repus proba dată menționând eronat că, - "... martorul a indicat că toporul a fost sudat la lamă, dar nu la coadă, astfel toporul depistat în soba inculpatului este obiectul crimei și nu este prezentă a înscenare”. Astfel, instanța de apel nici într-un mod n-a înlăturat divergențele evidente, or martorul Caraman Petru, a declarat că toporul cu care despica lemne Caraman Mihail a fost sudat personal de către el.
- Declarațiile martorului - șefului-adjunct al secției poliției criminale a CPR Călărași Rău Oleg, sunt în contradicție cu declarațiile martorilor Balan Serghei, Vîhodțev Serghei și Caraman Fiodor, dar acestea n-au primit nici o apreciere din partea instanței de apel. Or, martorul Vîhodțev Serghei a confirmat că în seara zilei de 25.01.2012 l-au văzut pe Caraman S., care avea zgârieturi la nas, la întrebarea sa de unde le are, ultimul a răspuns că a avut tensiunea ridicată și a căzut jos. După înmormântare mama lui Caraman S. i-a comunicat mamei sale că în noaptea depistării cadavrului lui Caraman M, l-a găsit pe feciorul Caraman Serghei murdar de sânge;
- Petele de sânge care au fost depistate pe geacă și pantalonii inculpatului Balan T., așa cum reiese din raportul de expertiză medico-legală nr. 146, puteau să provină de la însuși Balan T., în cazul existenței la el a unei hemoragii exterioare. O asemenea hemoragie el a avut, fapt despre care mărturisește raportul expertizei medico-legale nr.54, din care urmează că în regiunea degetului 1 al mîinii drepte s-a depistat o plagă, care a fost produsă cu un obiect ascuțit și corespunde vechimii de până la 24 ore și se califică ca vătămări corporale neînsemnate;
- În cazul în care instanța de fond a ajuns la concluzia că toporul depistat în sobă nu este acel care se afla în gospodăria părții vătămate și cu care a fost săvârșit omorul, rezultă concluzia logică, că toporul ridicat în cadrul percheziției a fost adus intenționat de către o altă persoană, plasat în sobă și aprins pentru ai fi distrusă coada și a face imposibilă recunoașterea lui. Aceste acțiuni demonstrează faptul că în privința inculpatului Balan Tudor a avut loc o înscenare prin falsificarea probelor;

- Organul de urmărire penală nu a măsurat și nu a fixat urmele de picior încălțat în ciorap, astfel aducând învinuiri că urma de picior încălțată în ciorap a fost lăsată de inculpat, nu au răspuns la întrebarea cum a apărut încălțăminte de la Balan Tudor acasă, de ce ciorapii acestuia nu erau murdari de sânge și de alte substanțe existente la locul depistării cadavrului. Încălțăminte de la inculpatul Balan Tudor a fost ridicată și recunoscută în calitate de corp delict. Conform ordonanței acest corp delict urma să se păstreze la dosar. Grav însă este faptul, că acuzația nu a prezentat această probă pentru a fi examinată în ședința de judecată;
- Luând în considerație faptul, că la fața locului depistării cadavrului lui Caraman Mihail, au fost stabilite urme de încălțăminte sportivă cu desenul tălpii care se aseamănă cu cel al încălțăminte de la inculpatul Balan Tudor, dar de o altă mărime, la fel, ținându-se cont de faptul că în ograda casei în care a fost găsit dormind inculpatul, până la sosirea grupului operativ, au fost văzute persoane străine, la fel luând în considerație concluzia comisiei de experți medico-legali, analizând toate aceste probe în ansamblu, care coroborează între ele, apărarea a ajuns la concluzia că infracțiunea n-a fost săvârșită de inculpatul Balan T. și că în privința lui a avut loc o înscenare, iar fapta incriminată inculpatului a fost comisă de o altă persoană;
- Analizând declarațiile martorilor menționate mai sus, rezultă că nici o persoană din cele audiate n-a declarat ca, a fost martor ocular la comiterea omorului. Reieșind din declarațiile martorilor Caraman Rodica și Elena, se confirmă faptul că inculpatul Balan T. a fost prezent în seara de 23.01.2012, în casă la partea vătămată, fapt care nu este negat nici de el, dar din aceste declarații nu reiese că în același timp nu au mai venit și alte persoane;
- Astfel, se constată că, probele prezentate de învinuire nu sunt suficiente și nu confirmă vinovăția inculpatului Balan T., versiunea înaintată de inculpat privitor la nevinovăția sa nu-i combătută, decizia Curții de Apel, la fel și sentința, fiind bazate pe presupuneri, depozițiile martorilor au fost interpretate denaturat, lipsește motivul săvârșirii infracțiunii și persistă bănuiele că omorul să fi fost comis de către alte persoane.

La fel, recurentul în sensul temeiului prevăzut la pct.6), alin.(1) art.427 CPP, indică că, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel ce țin de contradicțiile existente în declarațiile martorilor Balan Serghei, Caraman Fiodor și Rău Oleg, astfel primul n-a declarat că ar fi văzut careva urme pe drum de la locul săvârșirii infracțiunii până la casa unde a fost găsit dormind inculpatul, al doilea a declarat că a văzut urme de încălțăminte sportivă, iar Rău O. a declarat ca a văzut doar urme de picior încălțat în ciorapi.

Sora părții vătămate Vîhodțev Raisa a declarat că relațiile dintre fratele său Caraman Mihail și inculpatul Balan T. au fost foarte bune. A doua zi după omor la văzut pe Serghei Caraman, acesta era zgîrîiat la nas, era murdar de sânge. În dimineața zilei când a fost depistat cadavrul Caraman S. n-a venit la fața locului, pe cînd în alte zile venea la partea vătămată de 5-6 ori, deseori cîsteau împreună.

Martorul Vîhodțev Serghei a declarat, că în dimineața zilei de 24.01.2012, pe la orele 4.15 a fost telefonat de verișoara sa Caraman Rodica, care i-a comunicat că tatăl ei este bătut și însîngerat. Sosind la fața locului a stabilit că cadavrul moșului său era culcat pe spate, în jurul lui se vedea o băltoacă și împrăștiuri de sânge. A observat picături de sânge din casă până la locul unde se afla cadavrul. Lîngă scara casei se vedea o urmă de încălțăminte sportivă foarte pronunțată, mărimea acesteia era 40-42, în casă la fel erau multiple pete de sânge, totul era împrăștiat, afară se afla un scaun fărâmat.

Drumul de la casa părții vătămate până la locul unde a fost găsit inculpatul era altul, nu cel pe care au mers Caraman F. și polițiștii. În ograda, polițiștii spuneau că inculpatul a venit

fără încălțăminte, dar el a observat că ciorapii acestuia erau curați, pe lîngeria unde dormea la fel nu erau urme de sînge. Personal nu a văzut urme de sînge și urme de om pe zăpadă în drum de la casa părții vătămate până la casa unde a fost găsit Balan T.

În seara zilei de 25.01.2012 l-a văzut pe Caraman S., care avea zgîrieturi la nas, la întrebarea sa de unde le are, ultimul a răspuns că a avut tensiunea ridicată și a căzut jos. După înmormîntare mama lui Caraman S. i-a comunicat mamei sale că în noaptea depistării cadavrului lui Caraman M, l-a găsit pe feciorul său Caraman Serghei murdar de sînge.

Declarații favorabile inculpatului Balan Tudor au făcut în ședința de judecată și alți martori ai apărării: Vîhodțev Valeriu, Budoianu Ivan, Șișchin Vasile, Caraman Svetlana, Caraman Andrei, Caraman Petru, Caraman Sergiu și Balan Olga, declarațiile cărora n-au fost luate în considerație de către instanța de apel.

Astfel, recurentul indică că, instanța de apel la adoptarea deciziei sale, a ignorat prevederile art. 8 CPP, potrivit cărora concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului.

6. Judecînd recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron și de avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului Balan Tudor, în baza materialelor cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele motive.

6.1. Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, - temei care își găsește reflectare în decizia contestată.

Reieșind din prevederile art. 414 CPP, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, potrivit art.417 alin. (1) pct.7) și 8) CPP, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, în pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ din 30.10.2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, este atenționat că, „... erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material”.

6.2. Lecturînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și a deciziei adoptate, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art.414 alin.(2), (6) CPP, din care rezultă că, -

- *Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, **cu consemnarea în procesul-verbal;***
- *Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele **nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.***

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (vol.3, f.d.53-54) declarațiile martorilor Caraman Rodica, Cernițan Sergiu, Rău Oleg, Vîhodțev Raisa, Vîhodțev Valeriu, Vîhodțev Serghei, Budoianu Ion, Balan Eugenia, Caraman Svetlana, Caraman Andrei, Caraman Petru, Caraman Sergiu, Chiorescu Maria și a expertului medicolegist Vodă N., - ***n-au fost date citirii (suplimentar n-au fost audiați)***, însă conform deciziei adoptate, instanța de apel și-a întemeiat concluziile sale pe declarațiile acestor 14 martori care n-au fost obiect de cercetare la judecarea apelurilor declarate. În consecință, o astfel de hotărîre nu poate fi considerată ca una legală și întemeiată.

Așa fiind, se apreciază că, această eroare de drept procesual poate fi reparată, doar prin dispunerea rejudicării cauzei, de către instanța de apel.

6.3. Potrivit art.414 alin.(4) CPP, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, însă, această prevedere nu înseamnă că, „*noua apreciere a probelor*” poate fi făcută și în defavoarea inculpatului, Or, în acest context art.410 alin.(1) CPP, stipulează că instanța de apel, soluționînd cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit dispozitivului deciziei instanței de apel, sentința de condamnare a inculpatului a fost menținută cu respingerea apelului declarat de partea apărării, ***cauza n-a fost rejudecată, apelul procurorului a fost respins***, astfel, rezultă că ***instanța de apel din oficiu***, în defavoarea inculpatului a constatat în fapt că, „... ***toporul depistat în soba casei inculpatului este obiectul crimei și nu reprezintă o înscenare***”, ***totodată menținînd starea de fapt constatată prin sentință că***, - „...*victimei Caraman M. i-au fost cauzate mai multe lovituri cu ascuțișul unui obiect neidentificat*”.

Pe cale de consecință, rezultă că partea apărării n-a primit un răspuns întemeiat în condițiile legii aspra motivului că, toporul depistat în soba din casa inculpatului a fost o înscenare a crimei săvîrșite, în cazul în care soluția instanței de apel, în acest aspect, este apreciată ca fiind afectată de o eroare de drept procesual.

Mai mult, instanța de apel, la adoptarea acestei soluții a făcut o descriere detaliată în decizia sa, a toporului depistat în soba din casa inculpatului (vol.3, f.d.72), ***însă toporul menționat n-a fost cercetat ca probă în cadrul ședinței de judecată*** în sensul artt.414 CPP (vol.3, f.d.53-54) așa cum a procedat prima instanță, ajungînd la concluzia de a exclude în calitate de probă toporul depistat.

Referitor la obiectul săvîrșirii crimei, motiv invocat de partea apărării, Colegiul penal lărgit mai menționează că, dacă instanța de fond ***la constatarea faptei*** a indicat că, victimei Caraman M. i-au fost cauzate mai multe lovituri ***cu ascuțișul unui obiect neidentificat*** (vol.2, f.d.77) și, respectiv și-a motivat soluția de excludere în calitate de probă a toporului depistat în soba casei unde a fost găsit inculpatul dormind în pat (vol.2, f.d.82 verso - 83), - potrivit deciziei instanței de apel, ***starea de fapt*** (vol.3, f.d.57) a rămas aceeași, constată de prima instanță, însă ulterior la descrierea probatoriului, instanța de apel reține ca fiind neîntemeiată concluzia expusă în sentință, precum că toporul depistat și anexat în calitate de corp delict nu este obiectul infracțiunii și, ***constată în fapt că***, - „... ***acest topor depistat în soba casei inculpatului este obiectul crimei și nu reprezintă o înscenare***”.

La fel, instanța de apel, cu toate că a respins ca nefondat apelul procurorului și, examinînd doar apelul părții apărării, fără rejudecarea cauzei, a statuat că de către instanța de fond în favoarea inculpatului, neîntemeiat a exclus ca probe:

- procesul-verbal de percheziție din 24.01.2012, ora 09.10 în casa lui Balan T., conform căruia în soba acestuia a fost depistat și ridicat un topor, coada căruia era arsă și se presupune că a fost comis omorul lui Caraman M.;

- procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 02.02.2012 conform căruia Caraman I. a recunoscut toporul de pe fotografia nr.2, care a fost ridicat la 24.01.2012 din soba casei lui Balan T.;

- raportul de expertiză medico-legală nr.25 din 17.02.2012 conform căruia pentru

expertiză a fost prezentat un topor, coada căruia era arsă și se presupune că a fost comis omorul lui Caraman M., deoarece toporul prezentat pentru expertiză nu este obiectul crimei.

Astfel, în final instanța de apel a reținut, că probele excluse de către instanța de fond, enunțate supra au putere probatorie și confirmă vinovăția inculpatului.

6.4. Instanța de apel, respingând apelurile declarate cu menținerea sentinței de condamnare a inculpatului, a trecut cu vederea faptul că în sentință, cu referire la jurisprudența CEDO, se conțin concluzii care pun la îndoială vinovăția inculpatului Balan T. de săvârșirea omorului cet. Caraman M. și totodată legalitatea aplicării prevederilor art.385 alin.(4) CPP cu reducerea pedepsei, ultimul motiv referindu-se la apelul procurorului declarat în latura pedepsei și, care n-a fost soluționat în condițiile legii.

În acest aspect, se observă că în sentință (vol.2, f.d. 88-89) se constată că, -

- organul de urmărire penală contrar prevederilor art. 96 CPP, nu a constatat toate împrejurările ce urmau a fi stabilite în mod obligatoriu pentru justa soluționare a cauzei penale;

- că deficiența anchetei a redus capacitatea de a stabili cauza decesului și persoanele vinovate de omor;

- în conformitate cu art.8 CPP, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului;

- în legătură cu cele constatate și conform art.385 alin. (4) CPP i se stabilește inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de art.145 alin. (1) Cod penal.

Totodată, în sentință, așa cum a invocat partea apărării în apel și recurs, **versiunea inculpatului**, precum că omorul cet. Caraman M. ar fi putut fi comis de alte persoane cu înscenarea probei cu toporul ars în soba casei lui, de-iure n-a fost examinată pe motiv absolut greșit că, - „... art.325 CPP prevede examinarea cauzei numai în privința persoanelor puse sub învinuire și numai în limitele învinuirilor formulate în rechizitoriu”, a se vedea după text:

„Pe parcursul examinării cauzei **au fost expuse versiuni de către unii participanți la proces precum că omorul lui Caraman M. a fost săvârșit de rude apropiate ale acestuia** și, că răposatul Caraman M. și feciorii acestuia Caraman C. și Caraman I. întrețineau relații sexuale cu Caraman Rodica, respectiv fiica și sora celor numiți. **Instanța de judecată nu a verificat în ședința de judecată aceste versiuni**, deoarece în conformitate cu prevederile art.325 CPP, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanelor puse sub învinuire și numai în limitele învinuirilor formulate în rechizitoriu.”

Or, această soluție este contrară și art.8 Cod de procedură penală, care stipulează că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

6.5. La fel, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel, nu s-a expus asupra motivului invocat de partea apărării în apel și susținut în recurs, precum că, declarațiile martorilor Balan Serghei, Caraman Fiodor și Rău Oleg, **care se referă la o circumstanță esențială, - la urmele lăsate de la locul săvârșirii omorului de către presupusul infractor**, sunt absolut contradictorii. Or, cum indică partea apărării, aceste urme nici nu au fost fixate prin anumite procedee probatorii. Astfel, indică recurentul critică veridicitatea declarațiile martorilor Balan Serghei, Caraman Fiodor și Rău Oleg sub aspectul că, primul n-a declarat că ar fi văzut careva urme pe drum de la locul săvârșirii infracțiunii până la casa unde a fost găsit dormind inculpatul, al doilea a declarat că a văzut urme de încălțăminte sportivă, iar Rău O. a declarat ca a văzut doar urme de picior încălțat în ciorapi.

Însă, declarațiile **martorului Rău O.** pe care se întemeiază în mod decisiv decizia instanței de apel, nu au fost date citirii și, respectiv n-au fost cercetate în ședința de judecată a instanței de apel.

Mai mult, instanța de apel, în acest context a făcut unele constatări care nu puteau fi puse în sprijinul acuzațiilor aduse inculpatului, astfel spus, în sensul pct.6) art.427 alin.(1) CPP, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, a se vedea constatările respective vol.3, f.d.71-72, -

„La fața locului au fost descoperite urme de încălțăminte sportivă cu desenul de pe talpă sub formă de brad, conform declarațiilor martorilor, dar care este mărimea acestor urme, lungimea, lățimea, ce semne specifice au fost lăsate nu se cunoaște.

De asemenea, organele de urmărire penală nu au măsurat și nu au fixat urmele de picior încălțat în ciorap. Organele de urmărire penală, aducând învinuiri că urma de picior încălțată în ciorap a fost lăsată de inculpat, nu au dat răspuns la întrebarea cum a apărut încălțăminte de picior a lui Balan Tudor acasă, de ce ciorapii acestuia nu erau murdari de sânge și de alte substanțe existente la locul depistării cadavrului”.

Deși, instanța de apel, referindu-se la probele care confirmă vinovăția inculpatului, transcrie integral declarațiile **martorului Vîhodțev S.** (vol.3, f.d. 64-65), această instanță nu observă și nu se pronunță la motivul invocat în apelul avocatului că, în conținutul acestor declarații se regăsesc date esențiale cu privire la rezonabilitatea versiunii părții apărării că omorul victimei ar fi fost săvârșit de o altă persoană, a se vedea după text vol.3, f.d. 65, -

„Martorul apărării Vîhodțev Serghei a declarat, că în dimineața zilei de 24.01.2012, pe la orele 4.15 a fost telefonat de verișoara sa Caraman Rodica, care i-a comunicat că tatăl ei este bătut și însîngerat. Sosind la fața locului a stabilit că cadavrul moșului său era culcat pe spate, în jurul lui se vedea o băltoacă și împrășcături de sânge. Lîngă scara casei se vedea o urmă de încălțăminte sportivă foarte pronunțată, mărimea acesteia era 40-42, în casă la fel erau multiple pete de sânge, totul era împrăștiat, afară se afla un scaun fărâmat.

Drumul de la casa părții vătămate până la locul unde a fost găsit inculpatul era altul, nu cel pe care au mers Caraman F. și polițiștii. În ogradă, polițiștii spuneau că inculpatul a venit fără încălțăminte, dar el a observat că ciorapii acestuia erau curați, pe lîngă unde dormea la fel nu erau urme de sânge. Personal nu a văzut urme de sânge și urme de om pe zăpadă în drum de la casa părții vătămate până la casa unde a fost găsit Balan T.

În seara zilei de 25.01.2012 **I-a văzut pe Caraman S., care avea zgîrieturi la nas,** la întrebarea sa de unde le are, ultimul a răspuns că a avut tensiunea ridicată și a căzut jos. **După înmormîntare mama lui Caraman S. i-a comunicat mamei sale că, în noaptea depistării cadavrului lui Caraman M, I-a găsit pe feciorul său Caraman Serghei murdar de sânge.”**

La fel, partea apărării, a invocat că și sora părții vătămate Vîhodțev Raisa a declarat că, a doua zi după omorul victimei, **la văzut pe Serghei Caraman, acesta era zgîrîiat la nas, era murdar de sânge,** totodată, în dimineața zilei cînd a fost depistat cadavrul, Caraman Serghei n-a venit la fața locului, pe cînd în alte zile venea la partea vătămată de 5-6 ori, deseori cîsteau împreună.

Or, instanța de apel, conchide că, - „... presupusa versiune că **crima a fost comisă de o altă persoană,** se combate prin raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 135 a - 2012 din 06.03.2012, din care rezultă că Balan Tudor fiind recunoscut responsabil de fapta comisă, în unele cazuri cînd folosea băuturi alcoolice nu ținea minte toate evenimentele care s-au petrecut cînd el era în stare de ebrietate.”

În acest aspect, instanța de recurs menționează că, expertiză psihiatrică legală a fost numită de către organul de urmărire penală în temeiul art.143 pct.3) CPP, pentru constatarea stării psihice și fizice a bănuitului, deoarece existau îndoieli cu privire la starea de responsabilitate.

Astfel spus, expertiză psihiatrică legală n-a avut ca obiect de cercetare, verificarea versiunii părții apărării, precum că nu se exclude faptul că omorul lui Caraman Mihail să fi fost comis de către alte persoane, nefiind cercetată versiunea nici în privința lui Caraman Sergiu.

6.6. În atare circumstanțe, se va admite și recursul ordinar declarat de procuror ca fiind întemeiat, deoarece instanța de apel în cazul în care rejudecînd cauza va constata vinovăția inculpatului Balan Tudor în săvîrșirea omorului cet. Caraman M., urmează să se expună argumentat și la toate motivele invocate de procuror în apel, inclusiv la legalitatea

reîncadrării faptei din prevederile art. 145 alin. (2) lit. j) în cele ale art. 145 alin. (1) Cod penal, și a faptului că micșorându-i pedeapsa inculpatului în baza art.385 alin.(4) CPP, aplicându-i o pedeapsă minimă, instanța de fond eronat a motivat, că la urmărirea penală s-au comis încălcări ale dreptului inculpatului privitor la probarea infracțiunii.

Or, în situația în care instanța de apel consideră că instanța de fond greșit a exclus unele probe esențiale prezentate de partea acuzării și le acceptă la motivarea soluției în defavoarea părții apărării, rezultă, așa cum invocă procurorul că, drepturile inculpatului n-au fost încălcate, astfel, instanța de apel era obligată să se pronunțe asupra legalității aplicării de către instanța de fond a prevederilor art.385 alin.(4) CPP cu reducerea pedepsei pînă la limita minimă a sancțiunii art. 145 alin. (1) Cod penal.

7. Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel a comis o eroare de drept în sensul art.427 alin.(1) pct.6) CPP, care nu poate fi corectată de instanța de recurs, astfel recursurile declarate urmează a fi admise, impunîndu-se casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apeluri, și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron și de avocatul Tudor Suveică în numele inculpatului Balan Tudor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, în cauza penală în privința lui **Balan Tudor Vasile** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral în ședință publică la 25 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Andrei Harghel

Elena Covalenco

Iurie Diaconu